

Wzgórze Pustki

25 kwietnia w Muzeum Regionalnym PTTK w Gorlicach miało miejsce uroczyste otwarcie nowej wystawy czasowej. Ekspozycja przygotowana w 101. rocznicę Bitwy Gorlickiej zatytułowana została „Wzgórze Pustki”. Obejmowała ona zagadnienia związane z walką o wzgórze 449, czyli tzw. Pustki, znajdujące się nad miejscowością Łużna. Zmagania o ten „klucz obrony rosyjskiej” 2 maja 1915 roku stały się szczególnie ważnym elementem Bitwy. Odbicie Pustek z rąk rosyjskich powierzono austro-węgierskiemu pułkowi piechoty, 56. i 100. Jednostki te w większości składały się z Polaków.

Specyfika walk na tym odcinku frontu możliwa jest obecnie do odtworzenia min. dzięki wspomnieniom ówczesnych dowódców, płk. Franciszka K. Latinika i gen. Tadeusza J. Rozwadowskiego. Ich relacje pamiętnikarskie zostały przytoczone. Ekspozycję wzbogacały także fotografie, odznaczenia i plakiety.

Pan Andrzej Bara na wystawę udostępnił swoje zdjęcia cmentarza wojennego na Pustkach. Profesor Janusz Rieger, najstarszy wnuk płk. Latinika, ofiarował do zbiorów Muzeum odznaczenia odziedziczone po swoim przodku. Specjalnie na wystawę obraz przedstawiający walki w pobliżu wzgórza Pustki wykonał Sławomir Błażewicz.

Płk. Franciszek Latanik dowodzący 100. cieszyńskim pułkiem piechoty, po zwycięskim szturmie na wzgórze zlecił wykonanie plakiety upamiętniającej to wydarzenie. Jedną z nich przekazał wtedy nawet cesarzowi. Plakietą, występująca w trzech odmianach wraz z opisem okoliczności jej powstania wystawiona została również na wystawie, min. dzięki uprzejmości Grzegorza Skorupy ze Stowarzyszenia Historycznego „Bitwa pod Gorlicami 1915”.

Na specjalną uwagę zasłużył także aspekt cmentarza wojennego nr 123. Został on założony właśnie na zboczu Pustek, o które toczyły się tak krwawe walki. Ta żołnierska nekropolia jest największą tego typu w Galicji zachodniej. Znaczenie tego miejsca jako

Kwartalnik Gorlicki

świadka historii, nie tylko w wymiarze lokalnym, dostrzegła Komisja Europejska przyznając obecnie cmentarzowi prestiżowy Znak Dziedzictwa Europejskiego.

Wernisaż poprowadził prezes Oddziału PTTK w Gorlicach, Roman Trojanowicz. Wśród przybyłych na uroczystość gości głos zabrali m.in. panowie Roman Dziubina, wiceprzewodniczący Rady Powiatu, Rafał Kukla - Burmistrz Miasta Gorlice, Czesław Kłapsa prezes SMZG oraz dr Franciszek Rachel.

W trakcie rozmów pojawiła się także kwestia upamiętnienia zarówno płk. Latinika, jak również gen. Rozwadowskiego. Przedstawione zostały propozycje nadania imion gorlickim ulicom albo rondom tak, by na trwałe obie postacie i ich ogromne zasługi w Bitwie Gorlickiej związać z Ziemią Gorlicką i naszym miastem.

Muzeum Regionalne PTTK w Gorlicach.